

Top 2 bài văn mẫu Cảm nhận về vẻ đẹp của Đăm Săn trong đoạn trích Chiến thắng Mtao Mxây Văn 10 tuyển chọn, hay nhất sẽ giúp các em học sinh đưa ra các lập luận, lý lẽ chính xác và ý nghĩa nhất để hoàn thành xuất sắc bài viết của mình.

***Cảm nhận về vẻ đẹp của Đăm Săn trong đoạn trích Chiến thắng Mtao Mxây
Ngữ Văn lớp 10 mẫu 1***

Từ bao đời nay, người Ê-đê đã cùng quây quần bên bếp lửa, nghe không biết chán từ đêm này sang đêm khác khen Đăm Săn bài ca về người tù trưởng anh hùng của dân tộc mình với những chiến công hiển hách trong xây dựng phát triển buôn làng và bảo vệ cộng đồng chống lại bao kẻ thù hung hãn. Trong những chiến công lẫy lừng ấy, ngất ngây lòng người vẫn là đoạn Đánh thắng Mtao Mxây, chứng tỏ tài năng, bản lĩnh, lòng dũng cảm phi thường và sức mạnh vô địch của Đăm Săn.

Sở dĩ xảy ra cuộc chiến này là do Mtao Mxây (tù trưởng sắt) đã cướp Hơ-Nhị – vợ của Đăm Săn. Đối với người Ê-đê theo chế độ mẫu hệ, việc bị kẻ thù cướp mất vợ là một nỗi sỉ nhục của cả cộng đồng. Đánh thắng Mtao Mxây là lần thứ hai Đăm Săn phải chiến đấu với kẻ thù để giành lại người vợ chứng tỏ sự hùng mạnh của Đăm Săn. Chàng phải đối mặt với kẻ thù hung bạo và cũng có sức mạnh phi thường không kém. Hàng loạt những hình ảnh so sánh trong đoạn trích cho thấy rõ sự tương phản giữa Đăm Săn với kẻ thù, làm nổi bật lên sự hào hùng của chàng và sự thảm hại của Mtao Mxây. Đó chính là nét đặc sắc trong nghệ thuật đoạn trích này, tôn vinh vẻ đẹp người anh hùng Đăm Săn.

Vẻ đẹp Đăm Săn hiện rõ ngay từ khi chàng bước chân vào lãnh địa của Mtao Mxây. Tù trưởng sắt hung bạo dù kiêu căng ngạo mạn cũng luôn phải dè chừng sự hiện diện của chàng. Hình ảnh Đăm Săn cùng những bạn bè đồng minh của chàng hiện lên dưới mắt kẻ thù thật dũng mãnh với khó màu sặc sỡ, đầu đội khăn đẹp cùng khí thế hùng hực: Gươm sáng như mặt trời. Thân mình ở trần như quả dưa, ở thế chờ sẵn như con sóc Mắt sáng gấp đôi gấp ba mắt thường. Hình ảnh so sánh thật đặc trưng đã làm đậm nét phi thường của người anh hùng. Tư thế ấy lại gắn liền hành động thách thức chặt ông tre thành ba khúc, xô đổ hàng rào hàm chứa sức mạnh tuyệt luân của chàng. Khi giáp chiến cùng Đăm Săn, dù ngôn ngữ sử thi miêu tả Mtao Mxây cũng rất đẹp, rất dũng mãnh nhưng vẫn lộ ra sự khiếp nhược trước Đăm Săn. Lời nói của hắn với chàng lộ ra sự hèn nhát: Đừng đâm ta lúc ta đang xuống nhé. Đáp lại, Đăm Săn đã bộc lộ sự khinh bỉ kẻ thù tư thế đàng hoàng của mình: Sao ta lại đâm ngươi khi ngươi đang đi xuống nhỉ. Ngươi xem, đến con lợn nái của nhà ngươi dưới đất, ta cũng không thèm đâm nữa là.

Cuộc đối đầu của Đăm Săn với Mtao Mxây là cuộc chiến đấu giữa, hai tù trưởng dũng mãnh. Phẩm chất anh hùng theo cách nhìn sử thi là ở sự chiến thắng bằng sức

manh và sự can đảm. Cuộc đối đầu sinh tử ấy không có chỗ dung thân cho kẻ nào hèn nhát. Trong tình cảm tôn vinh người anh hùng của buôn làng, mọi cử chỉ, ngôn ngữ, hành động của Đăm Săn đều nổi bật, vượt trội hơn kẻ thù. Chúng ta cùng được chứng kiến màn thi tài mùa khiên thú vị: Mtao Mxây thể hiện rõ sự khoác lác khi lời nói của hắn được minh chứng bằng tiếng khiên kêu lộc cộc, lộp cộp như tiếng những quả mướp đập vào nhau, còn Đăm Săn đã dập tắt nhuệ khí của hắn bằng sức mạnh phi thường trong màn múa khiên độc đáo. Ngôn ngữ sử thi khoa trương sức mạnh ấy ngang sức mạnh tự nhiên: Một bước nhảy, chàng vượt qua mây đồi tranh. Một bước lùi, vượt qua mây đồi mía. Tiếng gió khiến rít vù vù như giông bão, cây cối nhà cửa ở xung quanh cũng nghiêng ngả. Lần múa khiên thứ hai của chàng còn ghê gớm hơn bởi đòn chứa sức mạnh trừng phạt Mtao Mxây. Sức mạnh Đăm Săn có được còn nhờ sự trợ lực của người vợ Hơ Nhị khi nàng ném trầu và thuốc cho chàng để sức lực tăng lên gấp bội.

Đăm Săn không hề đơn độc trong cuộc chiến vì danh dự này. Chính nghĩa thuộc về chàng khi các tù trưởng bạn hùng mạnh giúp chàng giành lại người vợ yêu quý. Đồng thời, chàng còn được sự trợ giúp của ông Trời. Người anh hùng sử thi luôn có mối quan hệ với lực lượng siêu nhiên. Trời đã giúp chàng đánh rơi áo giáp của Mtao Mxây. Khi không còn áo sắt, hắn thật thảm hại và hèn nhát, hắn lần lượt chạy trốn vào chuồng heo, chuồng trâu, khi sắp chết lại buông ra những lời hèn nhát. Ông trời chỉ đóng vai trò hỗ trợ Đăm Săn, còn chính chàng mới là người kết liễu kẻ thù, đòi lại danh dự, cướp lại người vợ được Trời tác thành. Giết Mtao Mxây, chính nghĩa thuộc về Đăm Săn. Chiến thắng được tôn vinh cùng với việc Đăm Săn được sở hữu tất cả tài sản, dân làng, tô tở của hắn. Quyền sở hữu này là đặc trưng gắn với thời kì chuyển từ công xã thị tộc sang chiếm hữu nô lệ, làm nên vinh quang của người anh hùng. Bởi thế hình ảnh trong sử thi được mô tả với quy mô hoành tráng, mọi người tình nguyện theo Đăm Săn đông như bầy hươu nai, lố nhố như đàn kiến cánh, như bầy kiến đen, như đàn mối trắng. Chàng thêm quyền uy, thêm nhiều chiêng nùm, chiêng bằng – của cải trở thành biểu tượng sức mạnh tuyệt đối của người anh hùng.

Chính vì thế, để xứng đáng với chiến công cũng phải có một lễ ăn mừng chiến thắng thật kỳ vĩ. Lời kêu gọi của Đăm Săn có sức mạnh hiệu triệu muôn người như một, bởi chàng đem lại niềm vinh quang chiến thắng, đem lại sự bình yên cho bốn nước buôn làng. Lễ cúng mừng chiến thắng hào phóng cũng là để tôn vinh xứng đáng: Hãy lấy bảy chum rượu, bảy con trâu đực, bảy con heo hiến để cúng cho Đăm Săn này đã chiến thắng Mtao Mxây, để ta được như cây cổ thụ cao vút. Dấu ấn tâm linh sau chiến thắng cho thấy Trời đứng về phía Đăm Săn. Không khí hội còn náo nức tung bừng với chiêng trống vang lừng khiến vỡ cả sàn nhà, làm bay mái tranh lợp nhà, con khỉ con vượn mãi nghe mà quên đi hái trái cây, những con voi và con tê giác cũng phải lắng nghe mà quên cả cho con bú. Nổi bật giữa đám

đông hoan hỉ ấy tất yếu phải là người anh hùng Đăm Săn – tù trưởng hùng mạnh ít ai sánh kịp. Ngay cả trong không khí yên bình của cộng đồng, vẻ đẹp ấy vẫn nổi bật từ ngoại hình đến hành động: mái tóc dài cuộn cuộn thả xuống một cái chiêng, uống rượu không bao giờ say, ăn uống không bao giờ thấy no. Hơn thế nữa, ngôn ngữ phóng đại của sử thi đã so sánh chàng ngang sức mạnh thần linh: Oai linh vang đến tận thần núi phía Đông, đến tận thần núi phía Tây. Hình ảnh Đăm Săn sau chiến công này được mô tả phóng đại và như một điệp khúc vang vọng niềm tự hào về người anh hùng tiêu biểu của cộng đồng: Và người ta bàn tán không cùng, rằng Đăm Săn quả thật là một tù trưởng dũng cảm, không bao giờ chịu lùi bước. Chàng ta mang chẵn choàng trên vai, tay đeo vòng, cầm gươm chạm trổ sắc bén... Đăm Săn hùng cường ngay từ trong lòng mẹ, vẻ đẹp ấy chỉ có thể xuất hiện trong sử thi anh hùng, chỉ có ngôn ngữ sử thi mới đem lại những vẻ đẹp độc đáo đến thế.

Đoạn trích đã đem lại cho ta những cách nhìn độc đáo về người anh hùng Đăm Săn trong chiến công bảo vệ buôn làng, đem lại bình yên cho bên nước. Lời kể chuyện hấp dẫn cùng ngôn ngữ miêu tả khoa trương tạo được dấu ấn đặc sắc, chứa đựng những giá trị nhân văn đặc trưng của sử thi. Sử thi anh hùng Đăm Săn quả thật đã hình thành ý thức và tình cảm cộng đồng vững bền của dân tộc Ê-đê, thành di sản quý báu của Tây Nguyên và dân tộc Việt Nam, đánh dấu thời đại sử thi rực rỡ với vẻ đẹp một đi không trở lại.

Văn mẫu lớp 10 Cảm nhận về vẻ đẹp của Đăm Săn trong đoạn trích Chiến thắng Mtao Mxây mẫu 2

Trong quá trình lao động sản xuất nhân dân ta đã sáng tác được ra những câu chuyện những tác phẩm tuyệt vời kể về cuộc đời, số phận chiến công của các tù trưởng anh hùng như Đăm Săn, Đăm Di, Xinh Nhã, ... được đánh giá cao và có tầm ảnh hưởng lớn đối với người đọc. Truyện Đăm Săn là một tác phẩm như thế và đây cũng là một trong những tác phẩm sử thi của dân tộc Ê đê Tây Nguyên và là một trong những tác phẩm hay nhất trong kho tàng dân tộc Việt Nam. Tác phẩm nói về người tù trưởng mang tên Đăm Săn cũng chính là câu chuyện về cộng đồng thị tộc Ê đê trong buổi đầu lịch sử. Đoạn trích “Chiến thắng Mtao Mxây” đã xây dựng thành công hình tượng người anh hùng Đam San có vẻ đẹp toàn diện từ ngoại hình, lời nói, hành động đến nhân cách và lí tưởng sống.

Sử thi là thể loại thuộc loại hình tự sự dân gian, có quy mô lớn, ngôn ngữ có vần nhịp, hình tượng hào hùng hoành tráng, kể về những biến cố trọng đại của cộng đồng, lưu truyền bằng phương thức hát – kể khan. Sử thi có hai loại là sử thi thần thoại và sử thi anh hùng. Sử thi Đam San là sử thi anh hùng tiêu biểu nhất của các dân tộc Tây Nguyên. Tác phẩm đã tái dựng lại đời sống đầy biến động của cộng đồng người Ê đê cổ đại qua hàng loạt những chiến công của người anh hùng Đăm

Săn: đánh thắng các tù trưởng Sắt, Kèn Kèn, mở mang buôn làng, chặt cây Somuk, bắt ông Trời phải làm theo mình, chinh phục nữ thần mặt trời, ... Đoạn trích Chiến thắng Mtao Mxây (SGK Ngữ văn 10) nằm ở giữa tác phẩm, kể về chiến công Đăm Săn đánh thắng tù trưởng Sắt cứu vợ, bảo vệ thành công sự ấm no, hòa bình của buôn làng. Trong Đoạn trích, Đăm Săn đã tỏ rõ mình là người anh hùng qua việc khiêu chiến, giao chiến trong bốn hiệp, chiến thắng Mtao Mxây, thuyết phục tôi tớ Mtao Mxây theo mình và ăn mừng chiến thắng.

Trước hết, Đăm Săn là người có vẻ đẹp ngoại hình hoàn mỹ theo quan niệm của người Ê đê cổ đại. Vẻ đẹp của chàng được miêu tả bằng những mỹ từ trang trọng, giọng điệu sùng kính, thái độ ngưỡng mộ, tự hào. Đăm Săn có giọng nói hào sảng, vang động khi ra lệnh cho tôi tớ chuẩn bị lễ vật cúng thần, mời tất cả buôn làng, ra lệnh đánh chiêng trong khắp buôn. Chàng có hình dáng phi thường, vạm vỡ, khỏe đẹp, đậm chất tự nhiên Tây Nguyên. Tóc chàng dài thả xuống đây cái nong hoa; bắp chân to bằng cây xà ngang, bắp đùi to bằng ống bễ, sức ngang sức voi đực, hơi thở âm âm tựa sấm, mắt long lanh như chim ghêch ăn hoa tre. Trang phục của chàng oai nghiêm, thể hiện sức mạnh, uy quyền và sự giàu có: ngực quấn chéo một tấm mền chiến, khoác tấm áo chiến, có đủ gươm giáo. Chàng nhiều của cải, sung túc, có chiêng đồng, voi bầy, la nhiều, bạn bè như nôm như xếp, các tù trưởng khác khiêng lễ vật đến kết thân, cả thần linh cũng biết tiếng tăm của chàng. Chàng là niềm tự hào của cả bộ tộc. Vẻ đẹp của chàng hoang dã, gần tự nhiên. Sự giàu có, phồn vinh của chàng cũng là sự hùng mạnh của buôn làng.

Trong cuộc giao chiến, tài năng, phẩm chất anh hùng của Đăm Săn thể hiện rõ nhất trong cuộc giao chiến với Mtao Mxây, trong tư thế đối lập hoàn toàn với kẻ thù. Đăm Săn chiến đấu với Mtao Mxây nhằm mục đích chính đáng là cứu vợ bảo vệ hạnh phúc gia đình, bảo vệ danh dự cá nhân và cộng đồng, bảo vệ giữ gìn sự bình yên, phồn thịnh của buôn làng, đều là lẽ đúng, đứng ở bên chính nghĩa.

Khi giao chiến, Đăm Săn được miêu tả trong thế so sánh với Mtao Mxây. Tác giả dân gian thường miêu tả Mtao Mxây trước để làm nền tôn vinh tài năng, sức mạnh của Đăm Săn. Cuộc chiến diễn ra trong bốn hiệp. Hiệp 1, Đăm Săn nhường kẻ thù múa khiên trước; hiệp 2: cả hai cùng múa khiên, Mtao Mxây chém trượt Đăm Săn; hiệp 3 Đăm Săn đón được miếng trầu của vợ, đâm trúng Mtao Mxây nhưng hấn không chết; hiệp 4: ông Trời mách nước Đăm Săn giết được kẻ thù. Vẻ đẹp Đăm Săn hiện rõ ngay từ khi chàng bước chân vào lãnh địa của Mtao Mxây. Đăm Săn chủ động tự tin khiêu chiến, đến tận chân cầu thang nhà Mtao Mxây thách đấu mặc dù kẻ thù có lợi thế đất nhà, giàu có, được trang bị vũ khí tinh xảo, có bè ngoài uy nghi đáng sợ. Tù trưởng Sắt hung bạo dù kiêu căng ngạo mạn cũng luôn phải dè chừng sự hiện diện của chàng. Hình ảnh Đăm Săn cùng những bạn bè đồng minh của chàng hiện lên dưới mắt kẻ thù thật dũng mãnh với khó màu sắc sỡ, đầu đội

khăn đẹp cùng khí thế hùng hực “Guom sáng như mặt trời. Thân mình ở trần như quả dưa, ở thế chờ sẵn như con sóc. Mắt sáng gấp đôi gấp ba mắt thường”. Hình ảnh so sánh thật đặc trưng đã làm đậm nét phi thường của người anh hùng. Tư thế ấy lại gắn liền hành động thách thức chặt ống tre thành ba khúc, xô đổ hàng rào hàm chứa sức mạnh tuyệt luân của chàng. Khi giáp chiến cùng Đam Săn, dù ngôn ngữ sử thi miêu tả Mtao Mxây cũng rất đẹp, rất dũng mãnh nhưng vẫn lộ ra sự khiếp nhược trước Đam Săn. Lời nói của hắn với chàng lộ ra sự hèn nhát “đừng đâm ta lúc ta đang xuống nhé”. Đáp lại, Đam Săn đã bộc lộ sự khinh bỉ kẻ thù bằng tư thế đàng hoàng của mình: “Tao không thèm đâm mày trước lúc mày xuống! Ngay con heo nái nhà mày tao cũng có thèm chém đâu!”.

Trong cuộc giao chiến, bất cứ lúc nào Đam Săn cũng tỏ ra chủ động, tự tin, bình tĩnh, dũng mãnh, chiến đấu kiên cường, hành động kiên quyết. Chàng múa khiên rất khỏe, đẹp, nhanh: một lần xóc tới vượt một đồi tranh, một lần xóc tới vượt một đồi lồ ô, vun vút qua phía đông, phía tây; múa khiên như gió bão gió lốc, khiến chồi lấm đổ lấm lóc, cây cối chết rụi, khiến ba lần quả núi rạn nứt, ba đồi tranh bật rễ bay tung. Nghệ thuật cường điệu đã cho thấy sức mạnh và tài năng phi thường của Đam Săn.

Đam Săn không hề đơn độc trong cuộc chiến vì danh dự này. Chính nghĩa thuộc về chàng khi các tù trưởng bạn hùng mạnh giúp chàng giành lại người vợ yêu quý. Đồng thời, chàng còn được sự trợ giúp của ông Trời. Người anh hùng sử thi luôn có mối quan hệ với lực lượng siêu nhiên. Sang hiệp thứ hai hắn đã đuổi sức và cầu của Hơ Nhị ném cho hắn một miếng trầu nhưng cô đã không ném cho hắn mà ngược lại là dành cho chồng. Nhận được miếng trầu từ tay vợ sức mạnh của Đam Săn càng tăng lên gấp bội chàng múa khiên như gió bão như lốc “núi ba lần rạn nứt ba đồi tranh bật rễ” cây giáo thần của Đam Săn nhằm vào đùi, vào người Mtao Mxây mà phóng tới, mà đâm vào nhưng không thủng. Trận chiến đã lên đến đỉnh điểm khiến Đam Săn thấm mệt. Bước sang hiệp giao đấu thứ hai, Đam Săn vừa chạy, vừa mộng thấy ông trời, rồi được ông trời chỉ dẫn. Sáng tạo nên chi tiết kì ảo thú vị này, tác giả dân gian đã huyền thoại hóa người anh hùng sử thi để ca ngợi của chàng. Việc Đam Săn được ông trời giúp đỡ không hạ thấp tài năng của chàng mà trái lại càng tăng thêm thanh thế uy danh của Đam Săn. Nó chứng tỏ cuộc chiến của chàng là cuộc chiến chính nghĩa nên được thần linh trợ giúp. Tuy nhiên, ông trời cũng chỉ là người mách nước còn quyết định vẫn phụ thuộc hoàn toàn vào hành động trực tiếp của Đam Săn. Bừng tỉnh sau lời “cố vấn” của ông trời, Đam Săn càng nhanh nhẹn, quyết liệt và dứt khoát. Nhanh như chớp chàng “chộp ngay... kẻ địch” khiến cho “cái giáp của Mtao Mxây... loảng xoảng”. Hắn thảm bại, chạy trốn cầu xin Đam Săn nhưng Đam Săn không hề khoan nhượng. Chàng kẻ tội, kết án kẻ thù rồi “đâm phạt... ngoài đường”. Hành động đó của chàng không hề thể hiện Đam Săn là một kẻ dã man, khát máu, nó là lối hành xử quen thuộc, thường

thấy ở các thủ lĩnh anh hùng thời cổ đại khi kẻ thù xúc phạm tới danh dự, điều thiêng liêng, cao quý nhất của họ.

Trái hẳn với Đam San, Mtao Mxây rất kém cỏi, hèn nhát. Lúc đầu hẳn huênh hoang tự nhận mình là học trò của thần Rồng, là tướng quen đi xéo nát đất thiên hạ nhưng khi giao chiến thì hẳn múa khiên lạch xạch như quả mướp khô, được nhường đánh trước thì đâm trượt Đam San, khi yếu thế thì chạy trốn quanh chông lộn, chông trâu, khi bị thua thì cầu xin giữ lại tính mạng.

Trong đoạn giao chiến, Đăm Săn hiện lên là người anh hùng tài giỏi, quả cảm, giàu tinh thần thượng võ, Đam San chính là kết tinh sức mạnh, vẻ đẹp, ý chí, khát vọng của cả cộng đồng. Ngôn ngữ tả hành động chiến đấu của Đăm Săn giàu nhịp điệu, hình ảnh, chất thơ, sử dụng nhiều phép so sánh cường điệu, liệt kê trùng điệp dày đặc.

Sau khi chiến thắng, Đăm Săn không tiến hành giết chóc đầm máu mà thuyết phục, kêu gọi tô tử của Mtao Mxây theo chàng. Thái độ kêu gọi của chàng rất nhiệt thành, tận tình, vồn vã, thuyết phục ba lần, chàng trực tiếp đến gõ cửa từng nhà để kêu gọi. Lời kêu gọi thể hiện lý tưởng anh hùng của Đam San: thống nhất các buôn làng, khát vọng hòa bình, phồn vinh, giàu mạnh, thống nhất lợi ích cá nhân chàng và lợi ích của cả buôn làng. Đáp lại lời kêu gọi của Đam San, tô tử của Mtao Mxây nô nức đem theo của cải về với chàng. Điều đó thể hiện uy tín của Đam San với cộng đồng, khát vọng hòa bình, giàu mạnh của chàng phù hợp với nguyện vọng chung của dân làng cũng như người Ê đê cổ đại.

Kết thúc trận đấu chàng về bản tổ chức ăn mừng. Lễ ăn mừng chiến thắng là một chuỗi những ngày hội dài “kéo dài hết mùa khô” và được tổ chức: linh đình và sang trọng; đông vui, nhộn nhịp; với đầy đủ phong tục tập quán của đồng bào Ê đê Tây Nguyên. Nổi bật giữa đám đông hoan hỉ ấy tất yếu phải là người anh hùng Đăm Săn – tù trưởng hùng mạnh ít ai sánh kịp. Ngay cả trong không khí yên bình của cộng đồng, vẻ đẹp ấy vẫn nổi bật từ ngoại hình đến hành động: mái tóc dài cuộn cuộn thả xuống một cái chiêng, uống rượu không bao giờ say, ăn uống không bao giờ thấy no. Hơn thế nữa, ngôn ngữ phóng đại của sử thi đã so sánh chàng ngang sức mạnh thần linh: “Oai linh vang đến tận thần núi phía Đông, đến tận thần núi phía Tây”. Hình ảnh Đăm Săn sau chiến công này được mô tả phóng đại và như một điệp khúc vang vọng niềm tự hào về người anh hùng tiêu biểu của cộng đồng: “Và người ta bàn tán không cùng, rằng Đam Săn quả thật là một tù trưởng dũng cảm, không bao giờ chịu lùi bước. Chàng ta mang chẵn choàng trên vai, tay đeo vòng, cầm gươm chạm trở sắc bén...Đam Săn hùng cường ngay từ trong lòng mẹ”. Vẻ đẹp ấy chỉ có thể xuất hiện trong sử thi anh hùng, chỉ có ngôn ngữ sử thi mới đem lại những vẻ đẹp độc đáo đến thế! Và lần ăn mừng bấy giờ cũng là khúc

khải hoàn ca của bộ tộc Đăm Săn cho ta thấy sự phát triển, giàu có, hùng mạnh của bộ tộc Đăm Săn sau khi chàng giành chiến thắng. tô đậm và khắc sâu ý nghĩa thời đại của chiến tranh bộ tộc trong sự phát triển của cộng đồng.

Với ngôn ngữ trang trọng giàu hình ảnh giàu nhạc điệu cùng phép so sánh và cường điệu độc đáo, ngôn ngữ trang trọng, giàu hình ảnh, chất thơ, nhạc điệu, lời kể hấp dẫn qua chiến công của Đăm Săn tác phẩm đề cao hình tượng oai phong dũng mãnh đề cao tài năng đề cao hạnh phúc gia đình tha thiết với cuộc sống phồn vinh bình yên của cộng đồng của người anh hùng Đăm Săn qua đó làm nổi bật phẩm chất khát vọng cao đẹp của người xưa.

Đoạn trích đã đem lại cho ta những cách nhìn độc đáo về người anh hùng Đăm Săn trong chiến công bảo vệ buôn làng, đem lại bình yên cho bên nước. Lời kể chuyện hấp dẫn cùng ngôn ngữ miêu tả khoa trương tạo được dấu ấn đặc sắc, chứa đựng những giá trị nhân văn đặc trưng của sử thi. Sử thi anh hùng Đăm Săn quả thật đã hình thành ý thức và tình cảm cộng đồng vững bền của dân tộc Ê Đê, thành di sản quý báu của Tây Nguyên và dân tộc Việt Nam, đánh dấu thời đại sử thi rực rỡ với vẻ đẹp “một đi không trở lại”.

Cảm nhận về vẻ đẹp của Đăm Săn trong đoạn trích Chiến thắng Mtao Mxây Văn 10 hay nhất mẫu 3

Đoạn trích “Chiến thắng Mtao-Mxây” không khép lại bằng cái chết mà là sự tung bừng của chiến thắng, sự lớn mạnh của một cộng đồng và uy danh vang dội của người anh hùng Đăm Săn. Người anh hùng sử thi là trọng tâm miêu tả của bức tranh hoành tráng. Tầm vóc lẫn chiến công của chàng trùm lên toàn bộ chiến công, toàn bộ thiên nhiên và xã hội Ê đê.

Trong quan niệm của người dân tộc Ê đê, cuộc chiến từng đóng vai trò là “bà đỡ lịch sử” khiến cho cộng đồng ngày càng phát triển, ngày càng có cuộc sống ấm no, thịnh vượng. Trong sự phát triển ấy, người anh hùng có vị trí hết sức lớn lao tầm cỡ. Sau mỗi chiến công của người anh hùng là một lễ ăn mừng hoành tráng của cộng đồng để suy tôn, ca ngợi cũng như thể hiện niềm vui về sự no đủ, đông đúc mỗi ngày.

Sau chiến thắng oanh liệt trước tù trưởng Mtao-Mxây, Đăm Săn đã trở thành người anh hùng giàu có, hùng mạnh nhất. Tôi tớ theo về “đặc như bày cà tong”, của cải đưa về “nhiều như ong đi chuyển nước”. Tràn ngập trong niềm vui, Đăm Săn đã cho toàn bộ tộc ăn mừng chiến thắng. Tiếng tuyên bố mở hội đồng dục vang vọng của chàng khiến cho khắp rừng núi âm vang trong không khí háo hức. Cả cộng đồng người Ê-đê và người Ê-ga được tái hiện sinh động đầy sức sống. Và sừng

sững trong xã hội ấy, là nét đẹp vừa hoành tráng, vừa lãng mạn của người anh hùng Đăm Săn.

Nét đẹp được ghi nhận trước tiệc của Đăm Săn trong lễ ăn mừng chính là nét đẹp về ngoại hình và sức mạnh.

Chàng được miêu tả với vẻ đẹp và sức mạnh của một vị thần. Người Ê-đê, Ê-ga ca ngợi Đăm Săn là một dũng tướng chắc chết mười mươi cũng không lùi bước. “Mình quán chéo một tấm mền chiến, tai đeo nụ, sát bên mình nghênh ngang đu giáo gươm, đôi mắt long lanh như chim, bắp chân chàng to bằng cây xà ngang, bắp đùi chàng to bằng ống bễ, sức chàng ngang sức voi đực, hơi thở chàng âm âm tựa sấm dậy, chàng nằm sấp thì gãy rầm sàn, chàng nằm ngửa thì gãy xà dọc”. Bằng nghệ thuật miêu tả, so sánh gần gũi, cụ thể với nhiều chi tiết hết sức sinh động, kết hợp với nghệ thuật trì hoãn sử thi và cách nói phóng đại sử thi, người dân Tây Nguyên đã biến người anh hùng của họ thành một vị thần với tất cả sức mạnh hội tụ từ núi rừng, vũ trụ. Sức mạnh của chàng được so sánh với những gì mạnh nhất, đẹp nhất của thiên nhiên. Vốn ngang tàng từ trong bụng mẹ, trải qua bao cuộc chiến, Đăm Săn đã lớn lên và trở thành chiến thần. Chàng có tất cả vẻ đẹp cũng như sức mạnh của thần linh qua trí tưởng tượng bay bổng kỳ diệu và lòng mến yêu vô hạn của người Tây Nguyên. Không chỉ có sức mạnh dũng mãnh chàng còn có vẻ đẹp lãng mạn: “chàng nằm trên võng, tóc thả trên sàn, hững hờ chàng ở dưới đất là một cái bông hoa, đầu đội khăn nhiễu, vai mang mũ hoa, chàng ăn không biết no, uống không biết say, trò chuyện không biết chán”. Toát lên từ câu chữ một chàng Đăm Săn hòa đồng vui vẻ. Không hề phân biệt địa vị cao thấp giàu hèn. Đăm Săn là biểu tượng cho hài hoà giữa cái đẹp dữ dội của núi rừng, vũ trụ với cái đẹp êm ả lãng mạn của tâm hồn người Tây Nguyên. Cái đẹp ấy vừa có sự cao cả, kỳ vĩ của người anh hùng lại vừa có nét kì diệu, đậm đà bản sắc Tây Nguyên.

Không chỉ hiện lên với vẻ đẹp của sức mạnh và hình thể, Đăm Săn còn hiện lên trong lễ ăn mừng, ở vẻ đẹp của lòng tôn kính tổ tiên, thần linh, lòng hiếu khách, một tâm hồn thủy chung, phóng khoáng rộng rãi.

Sau chiến thắng, Đăm Săn không quên sai tôi tớ làm lễ cảm tạ tổ tiên và thần linh đã giúp cho chàng chiến thắng, đã giúp bộ tộc của chàng ngày một vững mạnh giàu có. “Ồ các con, ơ các con, hãy đi lấy rượu bắt trâu, rượu năm ché, trâu bảy con để dâng thần, rượu bảy ché, lợn thiến bảy con cầu cho ta được bình yên vô sự, nạn khỏi tai qua, lớn lên như sông nước, cao lên như cây rừng, không còn ai bì kịp”. Cách Đăm Săn sai tôi tớ sắm đồ lễ cúng tế chứng tỏ lòng thành kính sâu sắc với thần linh, tổ tiên của chàng. Nó cũng chính là tiếng nói tín ngưỡng của cả cộng đồng dân tộc Ê đê.

Sau khi làm lễ tạ khẩn thần linh, tổ tiên Đăm Săn đã mời tất cả anh em, bạn bè, tôi tớ ăn uống: “hỡi anh em trong nhà, hỡi bà con trong làng, xin mời tất cả đến với ta, chúng ta sẽ mở tiệc ăn mừng năm mới...”. Tiếng mời chào sang sảng như chính tấm lòng hào hiệp của chàng Đăm Săn. Chàng đã thiết đãi bạn bè, dân làng bằng những vật chất đầy đủ sang trọng, bằng niềm vui thân ái, khiến cho “cả một vùng nhào ra như nước” vui tới mức “lươn trong hang, giun trong bùn, rắn hổ, rắn mai đều chui lên nằm trên cao sưởi nắng, ếch nhái dưới gầm nhà, kì nhông ngoài bãi thì kêu inh ỏi suốt ngày đêm”. Bạn bè của chàng đông đúc: “Các cô gái đi lại vú đụng vú, các chàng trai đi lại ngực đụng ngực”. Không khí ăn mừng như thế này bây giờ mới có. Bởi bây giờ người Ê đê mới có người thủ lĩnh anh hùng dũng cảm, hào hiệp đến thế. Đó chính là niềm tự hào sâu sắc của người dân Ê đê về vị tù trưởng Đăm Săn.

Cách xây dựng hình tượng đẹp đẽ lớn lao của người anh hùng trong không khí đông vui nhộn nhịp, lớn mạnh của cộng đồng là một đặc điểm nổi bật của sử thi Tây Nguyên. Người anh hùng sử thi được toàn thể cộng đồng suy tôn tuyệt đối. Qua người anh hùng ta thấy được sự phát triển, ý chí thống nhất của toàn thể cộng đồng Ê đê – một biểu hiện quan trọng của ý thức dân tộc.

Bài văn mẫu lớp 10 Cảm nhận về vẻ đẹp của Đăm Săn trong đoạn trích Chiến thắng Mtao Mxây mẫu 4

Văn học dân gian Việt Nam, bên cạnh những bài ca dao trữ tình sâu lắng, bên cạnh những làn điệu chèo mượt mà làm mê đắm lòng người... còn có những áng sử thi hào hùng thể hiện sức mạnh và trí tưởng tượng tuyệt vời của con người. Người anh hùng Đăm Săn trong sử thi Đăm Săn qua đoạn trích Chiến thắng Mtao Mxây đã để lại trong lòng người đọc lòng yêu mến, khâm phục xen lẫn niềm tự hào về vẻ đẹp của sức mạnh thể chất, trí tuệ và tâm hồn cha ông tiên tổ của mình.

Đăm Săn là một tù trưởng giàu có và đầy sức mạnh. Bị Mtao Mxây cướp mất vợ, lòng tự trọng của một người con núi rừng, lòng tự trọng của một người tù trưởng đã cho chàng sức mạnh để đến nhà Mtao Mxây thách chiến. Trong cuộc chiến gay cấn và khốc liệt ấy, lòng dũng cảm, sự mưu trí và sức mạnh thể chất phi thường của người anh hùng Đăm Săn khiến bất cứ ai cũng cảm thấy khâm phục.

Mtao Mxây cũng là một tù trưởng giàu có và mạnh mẽ. Chính Đăm Săn cũng cũng thừa nhận Ngôi nhà của lão tù trưởng nhà giàu này trông quả thật là đẹp và trông hấn dữ tợn như một vị thần. Với một tù trưởng như vậy, giao chiến với hấn ngoài chiến trường đã là một khó khăn, giao chiến tại nhà của hấn lại là một thử thách lớn hơn. Nhưng Đăm Săn đã dám “vào hang cọp” để đòi lại người vợ, đòi lại danh dự của mình. Chàng đến nhà Mtao Mxây thách thức “ta thách nhà ngươi đọ dao

với ta đây”, rồi hét lời khinh bỉ, mĩa mai cốt dụ hấn ra khỏi nhà để giao chiến. Sự can đảm đó thật hiếm có.

Con người chàng cũng thượng võ vô cùng. Kẻ thù không dám xuống thang bởi lẽ hấn sợ chàng đâm khi đang đi xuống. Khi Mtao Mxây đi xuống thang chính là lúc hấn sơ hở nhiều nhất. Những kẻ cơ hội, hèn hạ thường lợi dụng lúc ấy để tấn công kẻ thù (bản thân Mtao Mxây có lẽ cũng là một kẻ như vậy, nếu không tại sao hấn nghĩ đến việc Đăm Săn sẽ làm như vậy với hấn). Nhưng Đăm Săn thì khác. Chàng nói: “Đến con lợn nái của nhà người dưới đất, ta cũng không thềm đâm nữa là, đến con trâu của nhà người trong chuồng ta cũng không thềm đâm nữa là”. Tinh thần ấy chỉ có thể có ở một tâm hồn cao thượng và một sức mạnh vững vàng.

Bước vào trận chiến, người đọc lại càng thêm khâm phục tài năng và sức mạnh của vị tù trưởng đầu đội khăn kép, vai mang túi da này. Trong khi Mtao Mxây múa khiên lạch xạch như quả mướp, hấn lại được cật, được bác, được Thần Rồng dạy múa khiên đánh võ thì Đăm Săn tự học tất cả. Vậy mà chàng đã tự rèn cho mình một sức mạnh và tài năng làm trời long núi lở. Đăm Săn múa khiên một lần xóc tới, chàng vượt một đồi tranh... vượt một đồi lồ ô, chàng chạy vun vút... Chàng không chỉ mạnh mẽ về thể chất mà còn nhanh trí vô cùng. Mtao Mxây bảo Hơ Nhị quăng cho miếng trầu, hấn chưa kịp đớp lấy Đăm Săn đã nhanh hơn đón được từ đó sức mạnh của chàng tăng lên gấp bội. Người anh hùng toàn tài toàn trí không khỏi khiến lòng ta trầm trồ thán phục.

Sự tài giỏi, trí lực của Đăm Săn đâu chỉ được người người yêu mến. Con người ấy còn được thần linh hết lòng giúp đỡ. Sự thần thánh hoá chi tiết Đăm Săn được Trời giúp diệt Mtao Mxây cũng chỉ là một cách để bày tỏ lòng yêu mến con người phi phàm này.

Giết chết Mtao Mxây, Đăm Săn không giết chóc thêm ai. Chàng thể hiện sự đôn hậu, nhân ái trong tiếng gọi tội kẻ thù về với mình. Kẻ mạnh thường khiến người khác phải sợ nhưng ở đây, trong đoạn trích này, sức mạnh của Đăm Săn lại được yêu mến. Bởi ở Đăm Săn không chỉ có sức mạnh của thể chất mà còn ánh lên vẻ đẹp của sức mạnh trong tâm hồn.

Ở những người anh hùng ngoài chiến trận, sa trường thường toát lên vẻ gân guốc, khô khan và cứng nhắc. Nhưng đến với Đăm Săn ta không khỏi ngạc nhiên, thích thú với vẻ ngoài vừa mạnh mẽ vừa đẹp đẽ của chàng. Minh chàng quần tằm mền chiến, khoác áo chiến. Chân chàng bấp bằng xà ngang, đùi bằng ống bễ. Mắt chàng sáng long lanh - ánh sáng của trí tuệ, của sức mạnh, của lòng dũng cảm. Và có một chi tiết rất ấn tượng tóc (chàng) thả dài trên sàn, húng tóc chàng ở dưới đất là một

cái nong hoa. Bên cạnh cái đẹp của sự gan góc, can trường ở Đăm Săn vẫn có những nét thật mềm mại, đáng mến.

Yêu mến, khâm phục vẻ đẹp của người anh hùng Đăm Săn khiến ta thấy tự hào, trân trọng hơn về cha ông, về quá khứ của tổ tiên người Ê đê. Hình ảnh của những Đăm Săn, Xinh Nhã... đã dựng dậy một thời kỳ xa xưa âm vang tiếng công chiêng, vang vọng tiếng voi gầm... và vang dội tiếng những con người anh hùng đi mở đất cho cộng đồng, dân tộc.